

Värmdö kommun

Besöksadress: Skogsbovägen 9–11

Postadress: Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

08-570 470 00

varmdo.kommun@varmdo.sewww.varmdo.se**Yttrande**

Remitterande organ, dnr Ju2025/01509

Värmdö kommun, dnr 2025KS/0194

Datum 2025-11-

12

Handläggare: Malin

Sträng

Remissvar över betänkandet SOU 2025:80 Koordinatbestämda fastighetsgränser (Ju2025/01509)

Värmdö kommun har mottagit remiss från justitiedepartementet över betänkandet SOU 2025:80 Koordinatbestämda fastighetsgränser.

Värmdö kommun lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Värmdö kommun är i grunden mycket positiv till förslaget om en övergång till koordinatbestämda fastighetsgränser. Kommunen ser detta som ett viktigt steg mot en mer effektiv, rättssäker och digital samhällsbyggnadsprocess.

Kommunen anser att åtgärder bör kopplas till övergången för att förhindra en alltför lång övergångsperiod

Kvalitetskraven för koordinatbestämning behöver anpassas till faktiska behov för att undvika onödiga kostnader.

Synpunkter

Kommunen framför synpunkter som rör nedan avsnitt i betänkandet.

12.3.2 Möjliga nackdelar kopplade till övergången

Kommunen instämmer i förslaget, men betonar vikten av tydligare åtgärder för att minska risken för en alltför långsam övergång. Värmdö kommun anser att fler insatser bör kopplas till genomförandet för att säkerställa en rimlig tidsplan. Exempelvis bör ett ökat samarbete mellan Lantmäteriet och kommunerna främjas för att höja takten i arbetet. Vidare föreslår kommunen en anslagsfinansierad

satsning riktad till kommunerna för att stimulera dem att ansöka om särskild koordinatbestämning (se även kommunens synpunkter avseende avsnitt 24.3.3).

14.4.2 Det ska ställas kvalitetskrav för koordinatbestämning

Värmdö kommun instämmer i att kvalitetskrav för koordinatbestämning är nödvändiga.

Kommunen bedömer dock att det föreslagna kravet på en standardosäkerhet om 0,025 meter är alltför strikt och skulle medföra betydande kostnadsökningar för kommunen vid planläggning eller annan form av koordinatbestämning. Ett sådant krav skulle i praktiken innebära att samtliga gränspunkter inom ett område behöver mätas in. Kommunen anser att koordinatbestämning bör kunna genomföras med en kombination av inmätning och beräkning av gränspunkter, när detta kan ske med en på förhand bestämd högsta standardavvikelse.

I de flesta delar av Värmdö kommun finns inte behov av en så hög noggrannhet som 0,025 meter. De flesta fastigheter i Värmdö kommun finns i naturmark (block, träd lutningar) där det är svårt att praktiskt markera med den precisionen och en skillnad på ett par centimeter har ingen faktisk påverkan på användning av marken. Ett sådant krav skulle därför innebära onödiga kostnader för både kommunen och fastighetsägarna.

16.5.1 En ny lantmäteriåtgärd

Kommunen instämmer i förslaget att införa en ny lantmäteriåtgärd. Det är viktigt att kommunerna ges möjlighet att utföra inmätning i fält när detta krävs för åtgärden. Ansvarig myndighet bör ta fram tydliga instruktioner och krav för hur inmätning och beräkningar ska utföras för att resultatet ska godkännas och gränsen anses rättsligt fastställd.

16.5.3 Initiativrätt

Kommunen instämmer i förslaget om initiativrätt. Det är positivt att kommunen ges möjlighet att ansöka om särskild koordinatbestämning, eftersom detta bidrar till ett mer effektivt resursutnyttjande.

Nytan är särskilt tydlig i skärgården, där en hel ö kan koordinatbestämmas vid ett och samma tillfälle, exempelvis i samband med inmätning för en nybyggnadskarta. Detta kan minska behovet av framtida resor till samma ö vid kommande bygglovsärenden.

17.3 Fastighetsindelningen ska redovisas i grundkartan med hjälp av rättsverkande koordinater

Kommunen instämmer i förslaget att fastighetsindelningen i grundkartan ska redovisas med hjälp av rättsverkande koordinater. Kravet bör dock begränsas till att omfatta de fastighetsgränser som har betydelse för lägesplacering och utformning av planbestämmelser, i enlighet med Lantmäteriets rekommendation.

Kommunen anser att det är viktigt att kravet på vilka områden som ska redovisas med rättsverkande koordinater begränsas till planområdet. Kravet bör inte omfatta samtliga fastighetsgränser inom grundkarteområdet, om dessa inte har betydelse

för planens utformning. Detta är särskilt viktigt för Värmdö kommun, som ofta tar fram större detaljplaner i så kallade omvandlingsområden (övergång från fritidshus till permanentboende). Dessa omfattar ett stort antal fastigheter, vilket skulle innebära mycket höga kostnader om samtliga fastigheter inom grundkartaområdet måste utredas.

Kommunen instämmer även i att det är viktigt att införa krav på skyndsam handläggning av ärenden om särskild koordinatbestämning inom områden där detaljplanearbete har inletts, så att inte planprocessen förlängs på grund av långa handläggningstider hos Lantmäteriet.

24.3.3 Särskilt om avgifter vid förrättningar

Kommunen instämmer i förslaget om en anslagsfinansierad satsning riktad till kommunerna för att stimulera dem att ansöka om särskild koordinatbestämning. Detta skulle ge konkreta förutsättningar att snabbare realisera nyttan med koordinatbestämda fastighetsgränser och utgör det mest effektiva sättet att påskynda övergången till en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.

Carl Kangas,
Callenmark,

kommunstyrelsens ordförande

Viktoria

kommundirektör